

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 119.

V Ljubljani, v petek 27. maja 1887.

Letnik XV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 26. maja.

Budgetna razprava.

(Šestindvajseti dan.)

Iz večerajšnjega Pražakovega govora naj še omenjam, da je obljubil natančneje preiskovati mnogo tega, na kar ga je opozarjal dr. Ferjančič. „Narisal je tako drastično podobo sodnijstva na Koroškem in deloma na Štajarskem in Kranjskem, rekel je minister, da ne bom opuščal svoje dolžnosti, ampak natančneje poizvedoval, in kjer bode treba, tudi pomagati.“ Aussererju, ki mu je onidan očital, da na Štajarsko pošilja slovenske sodnike in notarje, odgovarjal je minister, da je treba na južnem Štajarskem, kjer prebiva 379.892 Slovencev in le 41.378 Nemcev, vendar za to skrbeti, da bo vsaj v prihodnje mogoče slovensko uradovati, ako se to dozda ni moglo. Ferjančiču je razun tega še rekel, da ni lahko starih napak odpravljati, in da se more le polagoma kaj stanovitnega napraviti. Sicer naj se slovenščine učé vsi, ki imajo pri gosposkah kaj opraviti.

Zvečer se je nadaljevala razprava in je govoril najprej češki poslanec Zucker, potem pa je prišlo na vrsto zopet več govornikov, izmed katerih je dr. Vašaty govoril o najvišji sodnji, rekši, da je tudi ona dolžna ozirati se na razne jezike. Tudi Vošnjak je poprijel za besedo in pobijal Foreggerjeve neslane trditve gledé razmer na južnem Štajarskem. Znamenit je bil tudi govor tirolskega poslanca Neunerja, ki je pobijal porotne sodnije in dokazoval, da ljudem in pravici ž njim ni pomagano. Seji ste trajali od 1/2 11. ure dopoldne do štirih popoldne in od 7. ure do polnoči.

Kamnik.

Včeraj je bilo zbornici izročeni tudi več interpelacij, izmed katerih dve zadevata požar tovarne za smodnik v Kamniku. Eno je izročil dr. Poklukar s svojimi tovariši, eno pa baron Schwegel. Prvi vpraša vojnega ministra, hoče li preiskovati vzroke zadnjega

požara in skrbeti, da se odpravi nevarnost, ki preti mestu, kupčijskega ministra pa pozivlje, hoče li kolikor mogoče pospeševati in podpirati zidanje Kamniške železnice. Baron Schwegel pa je vprašal, kako hočejo skrbeti za varnost Kamniškega mesta. Kadar dobim stenografski zapisnik, priobčim dotično interpelacijo od besede do besede.

Danes se je dovršil proračun justičnega ministerstva ter sprejel brez ugovora proračun najvišjega računskega urada, potem se je obravnaval penzijski zaklad, pri katerem je govoril poslanec Hren.

Dragocenosti francoske krone.

Nedavno, pretekle dni, napravili so Francozje korak, s katerim mislijo, da so monarhijo, bodisi že kraljeva ali pa cesarska, popolnoma v blato poteptali. Če so jo res, se kljub temu, kar so v svoji zaslepljenosti storili, danes še ne dá določiti; to bo pokazala še le prihodnost prej ali kasneje. Francozje zdé se nam ravno kar popolnoma zapravljenemu gospodarju podobni, ki polagoma svoje grunte razkosava, da z razprodanimi kosovi po eni strani dolgove plačuje, po drugi jih pa zopet iz novega dela.

Dolgo časa je „grande Nation“ že željno gledala na izredno veliki zaklad briljantov, biserov, zlatnine in srebrnine ter druge dragocenosti francoske krone, ktere so, globoko pod zemljo v kleti dobro zavarovane, čakale bodočega monarha. Ker sedanja vlada nikakega monarha ne mara ne iz te in ne iz one rodovine, rekla je tudi, da so ji kronine dragocenosti odveč. Ko bi jih prodala, skupila bi lepo premoženje za nje, s katerim bi se dalo pač nekaj dolga poplačati. Čemu li bi stvar mrtva in v temi zavarovana ležala? Prav podobni so Francozje v tem oziru znanemu učencu, kterege je nekaj v oči peklo ter je rekel: Čemu ta potrata? Koliko bi se bilo lahko denarja skupilo? Ker je bilo zadnje dni toliko govorjenja po vseh časopisih o dragocenostih francoske krone, naj jih tu našim bralcem označimo.

Dné 21. aprila izvlekli so Francozje kronine dragocenosti na dan, katerih nekatere so razstavili, da si jih vsakdo lahko ogleda. Razstava je trajala do 12. maja, ko je boben zapel in kronine dragocenosti, biseri, drago kamenje in drugo je šlo po dražbi židom v roke. Že priprave na to razstavo so bile tako znamenite, da nam bodo naši naročniki izvestno hvaležni, če jim navedemo sporočilo svedoka, ki je bil pri tistih navzoč. Mož pravi:

„Finančni minister nas je povabil, da bi razločili tiste dragocenosti, ktere se ne bodo razstavile, temveč pojdejo iz zakladnice naravnost v denarni urad, kjer se bo dragoceno kamenje iz okovanja pobralo, zlato in srebro pa v denar pokovalo. Komisija, ki se je v ta namen v zakladno klet podala, sestavljena je bila iz finančnega ministra, ravnatelja urada državnih dolgov, več finančnih in rudarskih uradnikov, ravnatelja državnih muzejev, fotografa, električarja in njegovih pomočnikov. Vsem tem pridružili ste se tudi dve ženski, soproga finančnega ministra in njegova hčerka, ki nikakor niste mogli domá strpeti, da bi se ne bili poslužili jako redke in tolikanj lepe prilike, toliko krasnega lepoticja h krati videti in ga, če ni drugače, tudi lahko celó v roko vzeti! Razločitev se je imela vršiti v kleti, kjer so bile dragocenosti spravljene, ker se je finančni minister na ta način ognil onej dolgočasnosti birokratske gledé varnosti ob prenosu, ki bi se bila takoj pokazala, če bi bilo treba dragocenosti v kako sobo na površji zemlje prenašati.

Dospevši v zakladno klet, smo polagoma vtihnili, kakor bi nas bila neka groza obšla. Došli smo v kraljestvo milijonov, v nekako Aladinovo duplino, ktero bo že v bodočem trenutku čarodejna palčica spremenila v sijajno razsvitljeno jamo. Na desno in levo razprostiralo se je zatemnelo obočje, na debelem pa kratkem stebrovju počivajoče. Tu pa tam opazili smo kak predel zapažen z železnimi križi, kar je vsemu prostoru dajalo nekako podobo ječe. Prav zaidej v zatišji ugledali smo tri plinove lučice, pod katerimi je stala zeleno pogrnjena miza, pri kateri nas je že gruča množ čakala, ki so se polglasno med seboj pogovarjali.

LISTEK.

Doneski k zgodovini cerkvâ na Kranjskem.

V knezo-škofijskem arhivu v Mariboru nahajata se dva izvirna zapisnika, ki obsegata ordinacije in konsekracije dveh Lavantinskih škofov, namreč: Lenarta I. in Filipa I. V njih je tudi več Kranjsko zadevajajočih stvari in brezdvomno ustrezemo prijateljem domače zgodovine, ako tukaj vsaj nekatere važnejše objavimo.

Lenart I. Pöwler od l. 1508. do 2. septembra l. 1533., kader je resigniral Lavantinski škof, je s pooblaščenjem Oglejskega očaka Dominika kardinala Grimana posvetil l. 1511. na Kranjskem sledečo cerkvo in altarje*):

*) V izvirniku se glasi: „Anno domini Millesimo quingentesimo vndecimo Reuerend. in Chr. pr. et dom. dom. Leonhardus Epus Laventin. ac Suffraganeus et Visitator a Rmo in Chr. pr. et dno dno Grimano Epō port. Saero sete Roman. ecclie Cardin. S. marci ac Ste sed. Aqlegiens. pat. ext. patriam... special. deputatus Infrascriptas ecclias et Cimiteria in dicto patr. Consecrauit et reconciliauit.

V četrtek, 24. oktobra t. l. je posvetil altar v svetišči in celo svetišče (kor) v farni cerkvi sv. Marjete pri Velesovem v čast sv. Marjete, Doroteje in Apolonije s svetinjami v altar vloženi, namreč: sv. Vida, Anastazija, od lesa sv. križa in eno Jagnje božje.

Die Jouis vicesimaquarta mens. octobris Consecrauit altare chori totumque chorum ecclie parochialis s. margarethe ppe Michelstetn diete Aql. dioe. Et in honor. pñate s. margarethe, Dorothie et appolonie vñacum Reliquiis introclusis vid. s. viti, anastasi, de ligno sanete cruce. et unum agnus dei.

Die XXV. octobris Consecrauit in filiali ecclia S. aplor Simonis et Jude ad eccliam bte Marie virginis in Cirtznetz ptinent. vñum altare in latere sinistro ab introitu ecclie et in honor s. Primi et Feliciani, Johannis et pauli vñacum Reliquiis introclus. videl. s. viti, Christophori et vñum agnus dei aliorumque plurimorum, quorum nomina ppter vetustatem nesciuntur.

Anno incarnationis vt supra die vero XXVI. diete mens. octobris dictus R. p. et dnus dnus Leonhardus Epus pñatus Consecrauit eccliam parochialem in Cirtznetz cum quinque altaribus videl. intrando a dextris consecrauit altare in honor s. Katherine, Appolonie et Genofefe virginum et martirum Inklusitque in eo reliquiis videlicet de psepio dni, de lapide sup. quo seta Katherine decolata fuit.

Aliud altare Intrando a sinistris Consecrauit in honor. s. Nicolai Inklusitque in eo Reliquias de lapide vbi Chr. assumptus e in celum de monte oliueti et de loco, vbi gloriosa virgo sepulta fuerat.

Iz tega je razvidno, da je sedanja podružnica sv. Marjete na Trati l. 1511. bila farna cerkev.

Naslednjega dneva (25. okt.) je posvetil v podružnici sv. apost. Simona in Jude, spadajoči k farni cerkvi D. Marije v Cerkljah en altar in sicer

In medio vero ecclie Consecrauit altare corporis Chr., s. Achacii sociorque suor. Neenon s. Georgii martiris Inklusitque in eo sacras Reliquias vid. s. Laurencii, Christofori et Blasii martirum.

Quantum Intrando a sinistris in honor. s. Anne, Christophori et sanctior. primi et Feliciani martir. Inklusitque in eo de pallio virginis gloriose, Johannis apli et Evangel. Dequo loco in quo lapidatus fuit s. Stephanus.

Quintum altare Consecrauit in honor. s. Michaelis et omnium spirituum beator. Neenon setor. Fabiani et Sebastiani martirum Inklusitque in eo Reliquias sacras vidl. s. Hermachore martiris, de lapide, in quo s. Katherine decollata fuit.

Die XXVIII. Consecrauit vñum altare chori ecclie filialis s. Katherine ad eccliam parochialem bte marie vginis in Stain ptinent. et in honor. s. Marie magdalene et Helene Inklusitque in eo Reliquias s. marie magdalene, s. Hermachore martir. et vñum agnus dei.

Eodem die Consecrauit vñum altare in parochiali ecclia s. michaelis in monspurg in latere sinistro chor. introi. et in honor. s. Stephani Wolfgangi et Erasmi Inklusitque in eo Reliquias S. Marie magdalene, vñdec. mil. martir. et vñum agnus dei.“

„Gospôda moja“, pravi finančni minister, „jaz mislim, da bi lahko pričeli.“

Navzoči so se priklonili v znamenje, da se strinjajo z mislimi finančnega ministra. Ravnatelj državnih posestev g. Tiphaine, osrednji blagajničar gosp. Marsillae in generalni kontrolor v finančnem ministerstvu g. Boisdeffre stopijo k železnim durim; ti gospodje so bili namreč ključarji državne zakladnice. Vsak svoj ključ vtaknejo v ključavnice, po katerih so zaruževali zapahi zaškrpali in takoj na to pripeljali so trije služabniki v višnjeh oblekah, s srebrnimi gumbi, bili so služabniki finančnega ministerstva, zaboj na vozičku, v katerem je bila dobro shranjena škrinjica z dragocenostmi francoske krone, ter so jo pred zeleno mizo na stol postavili.

V tem trenutku vžgè se v jami, oziroma v duplini električna luč in škrinjica se je odprla. Oj, to se vam je žarilo, vtrinjalo in bliskalo v odprti škrinjici, kjer so bili spravljene dragoceni koljarji iz samih biserov, briljantni dijamanti, prekrasni pojedini solitarji, zlati, z žlahtnimi kamni kar posuti križci in križi, cizelirane častne sablje in meči, cesarska krona itd. Vse to skupaj imenoval se je kronin zaklad. Razložile so se vse reči druga poleg druge po mizi, kjer se je jel takoj čudovit lesk vtrinjati.

Finančnega ministra hčerka, prav brhka mlada deklica, stala je kakor zamaknjena pred tolikošnjo skupino samih dragocenih reči in je bila kar zmešana videti. Oko ji je begalo od ene dragocenosti do druge. Kaj, ko bi bila morda sicer še neskušena deklica pri tej priliki premišljevala minljivost vsega, kar se na tej zemlji rodi, minljivost, kateri tudi mogočnjaki, kralji in cesarji ne odidejo! To lepote, ki je svoje dni lepim in mogočnim kraljicam služilo v povzdigo telesne lepote, zaslužilo bi pač boljše osode, kakor tū v temi biti pokopano. No — le potolaži se, „boljša osoda“ lepote ne odide. Čez dobre tri tedne stegali bodo židje po njem svoje grabežljive roke. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. maja.

Notranje dežele.

Češki poslanec dr. Edvard Grégr objavil je v „Narodnih Listih“ odprto pismo na svoje volilce. Pojasnjuje svoje stališče proti češkemu klubu in trdi, da ga vplivni gospodje češkega kluba niso mogli trpeti, ker jim je večkrat očital odjenljivost proti vladi. Nakopal si je sovrašтво fevdalcev in klerikalcev, kakor on trdi, ker je pobijal „fideikomise“ in versko šolo. Tudi v bančnem vprašanju se ni strinjal s češkim klubom in večino državnega zbora. Tačas bi ga morali češki poslanci izključiti iz zbora, pa niso imeli toliko poguma. V prihodnje ne bo vstopil v klub, temveč deloval in glasoval, kakor mu velela vest in prepričanje. Več ne bo oviral drugih čeških poslancev, ko bodo „pobirali drobtine pod mizo“. Veselilo ga bo, ako bodo češki poslanci v prihodnje nabrali več drobtin, kakor v preteklih sedmih letih. — Po naših mislih v politiki češkega naroda Grégrovo pismo ne bo imelo posebnega vpliva. Narod v ogromni večini posluša, kar mu svetujejo previdni, trezni in mirni voditelji, ki že dolga leta bijejo boj za pravice njegove. Dr. Grégr

loči se od nemških levičarjev le v tem, da se poteguje za češki jezik, vsa druga politična vprašanja presojuje z nemško-narodnega stališča. — V češki klub še niso vstopili grof Kaunic, Vašaty in Engel. Poslanec Adámek je zopet vstopil v klub.

Na mesto umrlega dr. Ziblikjeviča bodo **Poljaki** priporočili poslanca Javorskega kot člana državnega sodišča, akoravno ni jurist. Od druge strani priporočajo načelnika poljskemu klubu viteza Groholskega.

Obe zbornici **ogerskega** državnega zbora imeli ste 25. t. m. zadnji seji. Oba predsednika sta naštevata nove postavbe, ktere ste sklenili zbornici. Preosnovala se je gorenja zbornica, potrdila črna vojska, dovršila pogodba za prihodnjih deset let.

Vnanje države.

„Russische Rundschau“ je prinesla dopis iz Kišineva o potovanju **srbske** kraljice v Rusijo: Kraljico Natalijo so v Kišinevu jako prijazno vsprejeli. Več časa pred prihodom kraljice so se prebivalci pripravili za vsprejem. V ponedeljek 16. maja pričakovala jo je velika množica naroda na kolodvoru in bližnjih ulicah. V jedni najlepših ulic v Kišinevu stoji krasna hiša, ki je bila umrlega očeta kraljice, polkovnika Keško. Tū stanujeta njeni dve sestri. Hiša stoji na vrtu, ki je poln lepih redkih cvetic in rastlin. Kraljica in njeni sestri ljubijo cvetice. Kišineveci so jako ponosni na srbsko kraljico in pripovedujejo radi njena junaška dela, da je na pr. kraljica enkrat v Belemgradu iztrgala steklemu psu dvajsetletno deklico. V Kišinevu živeči ruski zdravniki, ktere je družba rudečega križa poslala v Srbijo za časa srbsko-bolgarske vojske, pripovedujejo, da je kraljica noč in dan bila v bolnišnicah, obiskovala celo najnevarnejše bolnike in jih tolažila. — Kraljica Natalija je s solznimi očmi stopila iz železničnega voza, pogled na domovino jo je ganil. Pa tudi mali Saša (kraljevič Aleksander) je bil ganjen, ko je zagledal domovino svoje matere. Guverner in mestni zastopniki podali so kraljici na kolodvoru kruha in soli. Občinstvo je neprenehoma klicalo: „Urá! Da zdravstvujet koroléva! Da zdravstvujet naslédnik!“ Iz Kišineva se je kraljica odpeljala v Bender, kjer so jo tudi slovesno vsprejeli. Iz Bendera je odpotovala v Odeso. Po vseh postajah so jo živahno pozdravljali. V Odesi je ostala tri dni. Prebivalstvo jo je živahno pozdravljalo, kedar se je pokazala na ulicah. Obiskala je dekliški zavod, ktereга vzdržuje ondoto slovansko društvo. Razdelila je med dvajset deklic tisoč frankov. Gubernator general Roop je kraljici in kraljeviču na čast priredil časten obed. Odpeljala se je 20. maja na vojni ladiji „Elliborus“ v Jalto. — S Turčijo se Srbija že več časa prepira zaradi železnice. Dolgo časa je Turčija obljubovala, da bo zgradila železnico do srbske meje. Srbija je prepovedala trgovino v deželi vsem turškim državljanom; isto je storila Turčija. Avstrija je posredovala, da sklenete Srbija in Turčija trgovinsko pogodbo. Tudi turška železnica bo v kratkem zgrajena do srbske meje, kar bo gotovo na korist tudi avstrijski trgovini.

Nedavno je očital, kakor smo že omenili, „Pester Lloyd“ **Črnigori**, da se pripravlja na boj proti Avstriji. Dalje je „P. L.“ objavil v dopisu iz Mostara, da Črnogorci pregovarjajo hercegovinske vojake, naj ubeže. Tem očitanjem odgovoril je „Glas Crnogorca“, da črnogorski zastopnik v Carigradu ni govoril o vojnih pripravah proti Avstriji, ker mu tega črnogorska vlada ni naročila. Kar se tiče hercegovinskih beguncev, črnogorskemu listu o tem ni ničesa znanega. Begunci so v vsaki armadi, toraj je tudi mogoče, da je nekaj vojakov bežalo iz Hercegovine v Črnogoro.

„Moskovskija Vjedomosti“ pišejo: Za **Nemčijo** je jako važno, da si je pridobila toliko vpliva pri **Avstriji** in **Rusiji**. Avstrijo je potisnila proti vzhodu, kjer se mora prej ali slej srečati z Rusijo. Bismark mora biti vesel, da so med Rusijo in Avstrijo dobre razmere gledé vzhodnega vprašanja.

Nemčija si je morala pri obravnavač gledé Balkana ohraniti prosto roko, da se v odločilnem trenutku pridruži oni državi, ki ji bo dala večji dobiček. Politični krogi v Pešti so pa nevoljni, ker si je ruska vlada priborila prosto roko. Bosna je za Avstrijo, posebno pa za Ogersko le tedaj važna, če si pridobi Macedonijo s Solunom. To je pa sedaj še nemogoče, ker se ne vé, kaj bi storila Rusija. Madjari že dobro vedó, da Avstrija ne dobi nobene pomoči od Nemčije, ko bi se vnela avstrijsko-ruska vojska.

Načelnik generalnemu štabu **ruske** armade, general Dragomirov, nadzoroval je te dni vojaške zavode in založišča v pristaniščih črnega morja. Svet si je različno razlagal pomen njegovega potovanja. Generali in štabni častniki priredili so njemu na čast banket. Pri tej priliki je general Dragomirov govoril jako bojevit govor. „Po mojih mislih bo ruska armada zopet v kratkem času imela prilžnost, da si na bojišči zasluži nevenljivih zaslug. Mi vsi, gospôda moja, bomo morali pokazati celemu svetu, da ima še ruski vojak prave kreposti. Naš klic: „za vero, carja in domovino!“ je smrtni klic vsem sovražnikom Rusije. Veliko nalogo v prihodnji vojski bo imelo naše mornarstvo, in zato napijem našemu brodogju na črnem morji.“ Iz tega sklepajo časniki, da bo imelo poglavitno nalogo rusko brodogje. Toraj Rusija ne misli na boj z Avstrijo, temveč z Anglijo, ker rusko brodogje v boji z Avstrijo nima posebnega pomena. — Kakor poroča „Journal des Débats“ iz Peterburga, Rusi ravno ne želé, da ostane general Boulanger v francoskem ministerstvu. Car je ukazal svojim ministrom, naj bodo nepristranski gledé francoske ministerske krize: Rusija bo podpirala miroljubivo politiko v Berlinu in Parizu. Ker je Šuvalov poklican v Peterburg, to še ne kaže, da bi se bile ohladile razmere med Peterburgom in Berlinom. — „Novosti“ poročajo, da namerava ruski finančni minister Višnjegradski vpeljati carino na nafto, kar bo mnogo neslo državi. Obdačiti hoče vina (ruska in vnanja) v buteljah, ker davek od piva, špirta itd. táre le ubožneje prebivalce, bogatini pa so prosti tega davka. Z davki od vina pa bo država podpirala vinorejce. Dalje bo država dobivala dohodke državnih bank in podružnic. Povzdigniti hoče tudi kurs rublja. Papirnat denar bo zmanjšal, povečal pa kovinski zaklad. Te načrte predloži v jeseni državnemu svetu. — Kakor je pred kratkimi dnevi naznanil brzojav, tujei ne smejo imeti v pokrajinah ob ruski meji zunaj pristanišč in mest nepremakljivega posestva. V Poljski smejo biti le kot najemniki. Dedščine so po postavi dovoljene le med zakonskimi in sorodniki v ravni črti, to pa le, če je sorodnik bil že pred ukazom stalen v Rusiji. Sicer mora posestvo v treh letih prodati kakemu Rusu. Ako tega ne stori, prodá mu država in denar izroči dedičem.

Turška okrožnica do evropskih držav, da imenujejo novega kandidata za **bolgarski** prestol, skoraj gotovo ne bo imela posebnega vspeha. Kajti težko bodo države dobile takega kneza, s katerim bi bili zadovoljni Rusi in Bolgari. — Regenti so še vedno na potovanju po deželi. V Varno sta prišla tudi major Panica in Stojanov.

Na **Poljskem** pomnožuje ruska vlada svojo armado. V Varšavo je poslala iz notranje Rusije jeden polk konjištva, jednega je premestila v Lublin. Carinske mejne straže bo vlada pomnožila; vsak oddelek bo močnejši za 20 mož.

Republikanske stranke v **Franciji** so le tedaj edine, kedar je treba sklepati proticerkvene postavbe. Sicer pa pričajo vedne ministerske krize, da vsaka posamezna stranka hoče gospodovati v Franciji, voditi državno ladijo, blagor naroda jim je zadnja skrb. — Posebno skrb napravljá zmernejim republikancem general Boulanger. Če ostane še v novem ministerstvu, vzrasla bo njegova moč, zapovedoval bo vladi, zbornici in predsedniku republike. — O razvoji ministerske krize je znano, da se je 24. t. m. zvečer Floquet posvetoval s političnimi osebami o sestavi novega ministerstva. Oportunisti so odločno proti ministerstvu, v katerem bi bil zopet Boulanger. Posebno Rouvier se brani prevzeti finance. Nato je naznanil Grevy-ju, da ne prevzame vlade. Grevy je poklical zopet Freycineta. Kakor poroča večrajšnji brzojav iz Pariza, prevzel je Freycinet sestavo kabineta.

O nemirih **belgijskih** delavcev se poroča iz Bruslja, da so se 24. t. m. sprijeli delavci z vojniki. Ranjenih je mnogo delavcev. — Preden so prišli voditelja Deffuisseaux-a, izdal je na delavce oklic in tirja, naj gredo binkoštni ponedeljek v Bruselj in tam zahtevajo svoje pravice. Posebno v Charleroi in v Seraingu razgrajajo delavci. Raznesla se je bila celó govorica, da hočejo delavci ropati po mestu. Župan Audent je vse potrebno preskrbel, da prepreči namere delavcev. Vlada upa, da v kratkem pomiri delavce, ali vsaj zabrani vstaje po vsi Belgiji.

Italijani nameravajo na vsak način kaznovati Abisince, ker so jim pri Dogali pobili toliko vojakov. Večina v zbornici in vlada ste edini. Ni pa še gotovo, kaj namerava vlada gledé afrikanske naselbine. Nek poslanec je hotel v zbornici o tem vprašati ministra Depretisa, ta pa vsled bolednosti ni bil navzoč.

V **Rumuniji** ni vse tako mirno in redno, kakor poročajo rumunski vladni časniki. Nedavno so bili namreč nemiri v Jaši o priliki kraljevega pri-

onega na levi strani od cerkvenih vrat v čast sv. Primu in Felicijanu, Janezu in Pavlu. V altar je vložil svetinje sv. Vida, Kristofora in eno Jagnje božje, razun teh še več drugih, za katerih imena se zaradi starosti več ne vé.

Dné 26. oktobra t. l. je posvetil farno cerkev v Cerkljah in pet altarjev v njej.

Prvi altar pri vhodu na desni strani posvetil je v čast sv. Katarine, Apolonije in Genovefe dev. in muč., v ktereга so vložene sledeče svetinje, namreč od jaslic Gospodovih in od kamna, na katerem so sv. Katarino ob glavo djali.

Drugi altar pri vhodu na desni strani posvetil je v čast sv. Miklavžu in je vložil vanj svetinje: od kamna, na katerem je Kristus na oljski gori pred svojim vnebohodom stal in od groba D. Marije.

Tretji altar v sredi cerkve je posvetil v čast presv. rešnj. Telesu, sv. Ahaciju in njeg. tov. in v čast sv. Juriju muč. V tega je vložil svetinje sv. Lovrenca, Kristofona in Blaža muč.

Četrti altar pri vhodu na levi strani je posvetil v čast sv. Ani, Kristofonu, Primu in Felicijanu muč. ter je vložil vanj košček oblačila preblašene

Device, svetinje sv. Janeza apostola in evangelista in od zemlje, kjer so sv. Štefana kamnjali.

Peti altar je posvetil v čast sv. Mihaela in vsem zveličanim duhovom, potem v čast sv. Fabijanu in Boštjanu muč. ter je vložil vanj svetinje sv. Mohora muč. in košček kamna, na katerem so sv. Katarino ob glavo djali.

Dné 28. t. m. je posvetil v podružnici sv. Katarine, spadajoči k farni cerkvi D. Marije v Kamniku, altar v svetišči v čast sv. Marije Magdalene in Helene in je vložil vanj ostanke sv. Marije Magdalene, sv. Mohora in eno Jagnje božje.

Istega dne je posvetil tudi v farni cerkvi sv. Mihaela v Mengšu en altar in sicer onega na levi strani svetišča pri vhodu v čast sv. Štefanu, Bolfenku in Erazmu in je vložil vanj ostanke sv. Marije Magdalene, 11.000 muč., in eno Jagnje božje.

Od ondote se je vladika podal na Štajarsko ter je tudi ondi posvetil več cerkvâ in altarjev.

M. Slekovec.

hoda, 23. t. m. pa so bili pri volitvah v Galaci novi nemiri; ustreljen je nek Grk. Priprli so več oseb.

Turška vlada bo pomnožila svojo armado v Tripolisu za dva ali tri batalijone.

Irski poslanec in voditelj Ireev v zbornici, Parnell, bil je obolel. Nasprotniki njegovi so trdili, da izostaja iz zbornice, ker mu je časnik „Times“ očital, da je v zvezi z irskimi zločinci. Sedaj pa je zopet prišel v zbornico, in vidi se mu na obrazu, da se le vsled bolezni ne pa strahu ni vdeleževal zadnji čas posvetovanj v parlamentu.

Na otoku **Stettin** so provzročile goljufije trgovinsko krizo. Vršila se je preiskava, vsled ktere so priprli predsednika in podpredsednika trgovinske zbornice in župana v Kataniji.

Izvirni dopisi.

Z Ježice, 26. maja. Prelepo cerkveno slovesnost imeli smo Posavci, ktera se je pričela 18. in končala 25. dan t. m. Obhajali smo namreč sv. misijon, kterege so vodili prečast. gg. oo. lazaristi iz Ljubljane.

Rad bi povedal veliko o tem svetem in imenitnem opravilu, a moje peró je preokorno, in misli preslabe, da bi se mogel tako izraziti, kakor se je godilo.

Vdeleževanje je bilo splošno in vzgledno, brez najmanjšega nereda, da se je čuditi lepemu redu in vnemi vernega ljudstva. Sv. obhajilo je prejelo okoli devetsto oseb.

Čast. g. župnik so sklenili že lansko leto, pre-skrbeti svojim vernim ovčicam to sv. opravilo, a bili so zadržki, zgodilo se je pa to sedaj.

Sezidali so pred faro cerkvijo s prostovoljnimi doneski lepo kapelo, v ktero je postavljen misijonski križ, in v kateri bode v praznik sv. Rešnjega Telesa zadnji blagoslov. Napravili so tudi, da se že tako okinčana cerkev še bolj olepša, na šmarnični altar nov tabernakelj, in na oba stranska altarja po šest lepih novih svečnikov, kar vse so blagovolili na prošnjo prečast. g. župnika blagosloviti vis. čast. g. dr. A. Jarc. Hvala lepa za požrtvovalnost, za trud in skrb!

Govori, ktere so imeli gg. misijonarji vsak dan po tri, pretresali so srca in obisti poslušalcev. Pri govoru o spravi menda ni bilo suhega očesa v cerkvi. Smem reči, da so padale besede na rodovitna tla, ter bodo obrodile veliko sadú.

Zatoraj se Vam, prečast. gospodje misijonarji, vsi srenjčani za Vaš velik trud, kakor tudi za Vašo veliko dobroto prav lepo in presrečno zahvalujemo. Bog naj Vam po priprošnji Pomočnice kristijanov stotero poplača!

Z Goriškega, 24. maja. (Slovenski državni poslanci natolcevalci? — Pojasnilo. — Pismo iz Florence (Firence) od nekega prijatelja. — Pokojni A. Hribar, učitelj-voditelj.) (Dalje.) Čudno je pri tem to, da taji „l'Eco“ s temi besedami sploh obstoj „Irredente“ v Primorji, Trstu in Istri, za ktere poslednje se pa vendar ne poteguje, kakor da so čisto nedolžni, ker bi tako vendar-le predebelo lagal, kar je znano vsakemu nepristranskemu opazovalcu zgodb v Primorji od leta 1866 dosihmal. Da sta gg. Klun in Šuklje resnico govorila, ne imenovaje kakih oseb, ampak le ono številno revolucionarno ali „irredentovsko“ stranko, ki strahuje ob enem Slovanstvo v Trstu, po vsem Primorji in Istri, je neovrgljivo, po dejanskih neizmišljenih zgodbah tudi dokazano v dopisih iz Dunaja v „Slovenec“ št. 110, iz Trsta št. 111 in 112 istega časnika. Da pa nima ista protiaustrijska stranka toliko pristašev v Gorici in na Friulskem, kakor v Trstu in v Istri, je tudi resnica; ali da se nahajajo nekteri tudi tih, kdo more to tajiti? Saj je „l'Eco“ nedavno sam pripovedoval, kako je šlo okoli dvajset krepih mladenčev — planinskih hribolazcev — v bližnji Čevdat, da so se tam pobratili in pozdravljali z italijanskim hribolaznim društvom, kterege predsednik — neki Marinelli — je naše Goriške mladenče kot brate pozdravil itd. Da je pa Friulsko prebivalstvo zares zvesto Avstriji, je tudi resnica, in da se le posamezni tamkaj nahajajo, ki škilijo čez mejo, je tudi enako res, kar z radostjo pripoznavamo. Saj so se leta 1866 Friulski posestniki izrazili na merodajnem kraju, da oni ne marajo biti nikdar združeni z Italijo in da hočejo ostati Avstrijanci. To boedi povedano na čast resnici! Da se pa g. dr. vitez Tonkli ni

hotel vdeležiti onega sumničenja laškega patrijotizma v Primorji, ni nobeno čudo, komur je znano, kaj bi njemu zato napravila lahonska druhal na njegovi hiši v ulici Ascoli, kakor mu je to storila in ogradila pred leti! Da pa „l'Eco“ sam temu ne verjame, kar je zgoraj pisal, se lahko posname iz nekega dopisa iz Trsta na drugi strani istega lista, kateri dopis povdarja, da bi se utegnila naprava vseučilišča vresničiti, s čemur bi bili vsi zadovoljni, ako bi bila visoka vlada gotova (tako!), da bi novo vseučilišče ne postalo semenišče „irredentizma“. „Sapienti pauca, intelligenti sat“, ktere poslednje besede pomenijo: „Modremu je malo besed dovolj, razumnemu zadosti!“ Iz teh besed bi se posneti dalo, da ali „irredentovska“ stranka že obstoji, ali pa se utegne še le osnovati. Zgodovina neovrgljivih javnih in skrivnih činov, napadov, petard in dr. pa uči, da ista žali-bog že davno obstoji, od leta 1866 naprej, in da si je pridobila mnogo pristašev, ki ima celó „vocem in capitulo“, t. j. vzgledne može!

Na Goriškem jih je pa tudi zaradi tega najmanj, ker tukaj razun ob levem bregu spodnje Soče je le kacih 17—18.000 Italijanov; dobro, pa revno furlansko prebivalstvo (56.000) pa deloma nima pojma o politiki, deloma je pa zadovoljno pod našo vlado, in pa, ker velja prvo pravilo: „primum vivere, dein philosophari“, t. j. dajte nam pred kruha ali polente, za ktero nam grè tako trda! Toliko v kratko pojasnilo!

Kar pa je trdil poslanec knez Hohenlohe, češ, da stražijo ob Soči le „naši hrabri in zvesti Furlani“, je tudi narodopisna (zemljepisna) laž, ker je znano, da le ob spodnjem toku Soče, t. j. komaj ob četrtini Posočja biva furlansko-italijanski rod, ob dobrih treh četrtinah vsega Posočja in sicer ob desnem, kakor levem bregu bivajo izjemno le sami Slovenci! Da pa katoliški konservativni list „l'Eco“ nima gorke besede za ravnopravnost Slovanov z Italijani, se razvidi tudi iz vseh njegovih listov, ker se temu čudi, da že (gl. 40. list, 18. t. m.) „Slovan v Istri in v Dalmaciji prihaja na dan!“ O Rusiji ni bilo še nikdar kaj dobrega ali celó pohvalnega brati, akoravno obžalujemo tudi mi cerkveni razkol, in preganjanje katoliške cerkve; pač pa vidi vse prečno, tako, da so mu celó Turki ljubši, nego Rusi-kristjani, ako so tudi razkolniki, pa bolj po nezadolženji, kakor zavednosti! Tudi ruski razkolniki častijo zeló Mater Božjo, ter se ji priporočajo n. pr. v Čenstohovu, Kazanu in drugod, ter je gotovo ne preklinjajo, kakor to storé mnogi, da celó omikani Italijani s prav ostudno klétvino, ki se ne dá niti ponavljati. Naj bi se potezal „l'Eco“ za krščansko načelo enakopravnosti, kakor se zanj poteguje „Vaterland“, potem bi mu vedeli tudi slovenski Primorci in Hrvatje v Istri dolžno hvalo in zahvalo; s takšnimi članki, kakor je poleg družih ravno gori omenjeni, nam je pa ob enem podrl vso našo vero v njegovo resnico in pravicoljubje!

(Konec prih.)

Domače novice.

(Odlikovanje.) Presvitli cesar podelil je respicijentu c. kr. finančne straže v Kranji, g. Francetu Maistru srebrni križec za zasluge.

(Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.) Č. g. Josip Belar, imenovani župnik Ledinski, se je tej fari odpovedal in ostane še v Hotédrašici. V Ledine gré č. g. Anton Žgur. Č. g. Fr. Rihar, do sedaj v začasnem pokoji, postal je beneficijat v Kropi. Č. g. Franc Gregori, kaplan Brezniški, prestavljen je v Predoslje.

(Konkurza za stolico morale (nравoslovja) na tukajšnjem bogoslovskem učilišči vdeležil se je včeraj pismeno in danes ustmeno prečast. gosp. dr. Ivan Janežič, kaplan Komendski.

(Občni zbor kmetijske družbe.) (Dalje.) Gosp. odbornik in cesarski svetnik Murarik govori o potrebnih preuredbi nekterih paragrafov družbinih pravil. — Gosp. tajnik predlaga, da se izreče pohvala nadučitelju g. Ribnikarju v Logateu in nadučitelju Žirovniku v Gorjah, ker sta oba napravila vzglédna šolska vrta. Ravno tako pa tudi županoma g. Muleju v Logateu in g. Žumru v Gorjah ter vsem štirim tudi častne diplome poslati. — Nadučitelj Ribnikar nasvetuje v imenu podružnice Logaške, da naj bi se sadike iz c. kr. drevesnice zastonj dajale. K temu deželni predsednik g. baron

Winkler omeni, da je to odvisno od c. kr. ministerstva in da se bode tudi tje s prošnjo obrnil. — Dalje Logaška podružnica predlaga, da naj se premiranje živine vrši enkrat v Postojni in enkrat v Logateu; čemur se bode vstreglo. Ista tudi želi spremembe § 8 in pa, da bi društveni list „Kmetovalec“ izhajal vsako soboto, večje stroške pa naj bi poravnala dežela in c. kr. vlada, ne da bi se zato list podražil. — Podružnici v Metliki in Radečah predlagate, da naj se občinam ali tudi posameznim posestnikom dajejo plemenski biki zastonj. (Na Gorenjskem pride neki na enega junca 60 krav, na Dolenjskem 160 do 200 in na Notranjskem celó na 300 in več.) Gosp. profesor Povše pojasnuje stališče centralnega odbora o tej zadevi. — Dalje toži Metliška podružnica o izseljevanji delavnih moči v Ameriki in o slabi prodaji vina. (Konec prih.)

(Pri občinskih volitvah) v Medvodah so bili izvoljeni: županom Jurij Cvajnar, posestnik v Preski; obč. svetnikom pa: J. Šusteršič, posestnik v Seničici; Nikolaj Jamnik, posestnik v Medvodah; Lovro Kavčič, posestnik v Medvodah, in Jernej Duhovnik, posestnik v Ladji.

(Topničarji v Krškem.) Dné 15. t. m. prišlo je 165 topničarjev v Krško po železnici, ki imajo s saboj 28 konj in 4 vozove. Dné 16. t. m. poprijeli so se takoj dela in priprav za novo topničarsko strelišče, ki bo, kakor znano, odslej nadalje v Krškem in ne več pri Ptujem.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Prestavljen je č. g.: Andrej Keček k sv. Križu pri Ljutomeru. Kaplanija v Negovi ostane za čas prazna.

(Pri volitvi) v cerkveni konkurenčni odbor v Ormoži zmagali so dné 22. t. m. narodnjaki. Izvoljeni so bili gg.: dr. Omulec načelnikom, Jakob Sinko namestnikom, odbornikom pa gg.: Martin Žibret, Martin Kociper in Martin Ivanuša.

(Izredni občni zbor „Savinjskega Sokola“) vršil se bode dné 29. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih Mozirske čitalnice. Dopoludne ob 11. uri služila se bo v ta namen skupna sv. maša in opoludne bo obed v čitalnici. Zvečer ob osmih priredi se bakljada in pozneje prosta veselica. Kakor čujemo, namerava „Savinjski Sokol“ ustanoviti ter sebi podrediti požarno brambo. K temu želimo najboljši vspeh!

(Iz letnega poročila Ljutomerske posejilnice) za leto 1886 je razvidno, da je šteló društvo koncem omenjenega leta 325 udov; izstopilo je 13 a pristopilo 32 društvenikov. Narastlo je toraj število udov za 19. Zavarovalni fond narasel je do konca leta 1886 vsled letnih doneskov na opravilne deleže za 22.088 gold. 53 kr. Izstopivšim udom izplačala je posejilnica 1101 gold. 26 kr., ostali in na novo pristopivši društveniki vplačali so 1773 gold. 39 kr. — Letni promet posejilnice znašal je 184.915 gold. 61 kr. Premoženja bilo je koncem preteklega leta 157.657 gold. 51 kr., dolga pa 156.839 gld. 53 kr., h kateremu znesku je vštét tudi rezervni zaklad v znesku 10.092 gold. 3 kr. Društvo si je prigospodarilo v omenjenem času 818 gold. 18 kr. ter se je ta svota po sklepu glavnega zbora pripisala rezervnemu zakladu.

(V Savinjo je padel) pijani kajzar Pavel Blaž iz Kokarjev, górenje-graškega okraja dné 17. t. m. in je vtonil. Drugi dan potegnili so blizo Braslovč njegovo truplo iz vode.

(Zrelostni izpiti) vršili se bodo na c. kr. gimnaziji Mariborski v dneh od 1. do 6. junija pismeno, ustmeno pa 2., 4. in 5. julija. — Na c. kr. višji realki v Mariboru pričnó se pismene preskušnje dné 16. junija in ustmene dné 18. jul. Kakor „Slov. Gosp.“ poroča, pride k poslednjim kot vladni komisar gosp. R. Reichel, ravnatelj c. kr. nižje realke v Gradcu.

(Pevsko slavnost) imeli bodo Nemci v Celovci o binkoštnih praznikih. Priredili jo bodo Graški in Celovski pevci. Gračani pripeljejo se tje kaj na binkoštno soboto zvečer in bodo slovesno sprejeti na kolodvoru. V nedeljo ogledajo si „Rudolfinum“, ob 1/2 12. uri napravijo koncert v „grbni dvorani“, potem pa slavnostni banket v hotelu „Sandwirth“. Po banketu pojdejo na „Kreuzberg“. Zvečer imata pa pri „Sandwirthu“ obe društvi, koroško namreč in štajarsko, pevski večer. Na binkoštni ponedeljek bo izlet na Vrbsko jezero in v Poreče.

(Žile si je prerezal) 50letni delavec G. Polovsni iz Rogateca domá, dné 21. t. m. v Budimpešti in je bil kmalo na to mrtev.

(Vabilo.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico napravi na binkoštni ponedeljek 30. maja 1887 shod v Blačah (Faak) v gostilni Ojcelnovi (p. d. pri Cvančerju) ob 8. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Volitev 6 zastopnikov za veliko skupščino. 3. Podučen govor. 4. Deklamacija, a) Slomšek: „Boštjan goljufan“; b) Slomšek: „Vijolica“. 5. Šaljiv govor. 6. Deklamacija, a) Vilhar: „Župan“; b) Slomšek: „Senica“. 7. Slučajni nasveti in predlogi. — Med posamičnimi točkami pojejo domači pevci in kvartet iz Ljubljane. — Vsi častiti rodoljubi se prav lepo vabijo, da se v prav velikem številu vdeležijo tega shoda. Toraj na srečno svidenje na binkoštni ponedeljek v Blačah!

Načelnništvo.

Narodno gospodarstvo.

Vezenina v službi cerkve.

Znak sedanjega časa je, harmonično združiti prošlost s sedanostjo in spraviti v celotno skupino, kar je izvela roka naših prednikov z onim, kar izvajamo mi.

Le-to opazujemo lahko v vseh strokah umetnije in obrta — ker ob enem z umetnikom trudi se tudi priprosti obrtnik pridobitve svojih prednikov, bodisi gledé duhá, bodisi gledé ročnosti, v soglasje spraviti s svojim lastnim znanjem, da celó one prekositi! To sistematično iskanje, ponarejanje, da celó popolno osvojanje starih obrazcev v svrhu odičenja cerkvá in posvetnih bivališč gledé ženskih ročnih del pričinja se z letom 1873., o času Dunajske svetovne razstave, toraj o času, ko smo bili gledé okusa za umetno obrtnjiko že vrlo daleč!

V Dunajskem „pratru“ bila je prva razstava vezeniu ženske roke. Toda razsojevalni odbor se ni mogel zadovoljiti z doposlanimi izdelki niti raznih zavodov, niti z onimi posameznikov, bodisi že iz mesta Dunajskega, ali pa iz dežele — kajti tedanji očiščeni okus opazil je, da vsi ti izdelki niso izpejlani strogo po načelih dotičnega sloga in da jim ne dostaje imé dobre izvršene tehnike. Le cerkvena vezenina — v tem se je že prejšnja leta krenilo na lasten pot — delala je nekako izjemo; a tudi le nekatere med množico čisto navadnih stvari, ktere je obrt kot cerkveno „umetnijo“ izvršila.

Nek strokovnjak piše: Ako hočemo na tem polji v istini dobra dela videti, morali bi ogledati si dela — priprostih kmetie.

Poleg tega videli smo na razstavi nekaj čisto novega, zdelo se je novo zaradi tega, ker se poprej za to nihče zmenil ni. To bila je namreč domača obrtnija lastna raznim narodom; toraj narodno umetno delo. Ti proizvodi, ktere je mnogojezična Avstrija v Dunajsko razstavo poslala, zavzemali so prvo mesto. Čujmo, kaj govori prej navedeni strokovnjak: „V izdelkih priprostih kmetie, v teh pisanih, rudečebojnih, modrih, črnih in rumenih vezeninah, s kterimi dičijo svetišča svoje župnije, svoje stanovanja in svojo obleko, vidimo umetnost ob enem pravo pametno in vplivno. Koliko novih nagibov (znabiti provzrokov) ornamentike podajajo nam le-ti kmečki izdelki in marsikako novo tehniko izvajali bi lahko iz njih.“

To spoznanje merodajnih krogov Dunajskih ustanovilo je strokovni zavod za umetne vezenine. Ta, po prometnem ministerstvu oživljeni zavod pokazal je veleimenitni stroki ženskih ročnih del novih stezá.

Trinajst let potem, leta 1886., otvorila se je druga razstava prav nalašč za vezenine te vrste v c. kr. muzeji za umetnosti in obrt, da oznani svetu napredek.

Dokaz, kaka imenitnost se prisvoja na Dunaji kmečkim izdelkom te vrste, naj služi četrta točka programa te razstave glaseča se: „Vezenine narodne domače obrtnije.“

Med mnogimi razstavljenimi izdelki cele države zastopana je bila tudi Kranjska. Idrija je poslala svoje svetovnoznane čipke in Ljubljanska učiteljica, gospá Jvana Förderl-ova, izpostavila je dela svojih učenk in je bila obdarovana s svetinjo.

Znano je, da gojijo tudi kranjske žené že od nekdanj posebno ljubav, pridnost in umetniško spretost za veznine — še več, že v praletih je izdelovala težka roka priproste kmetice izvode, ktere bi si vsaka najnežnejša roka mestne gospé v čast štela.

In komu so posvečevale pobožne Kranjice izdelke svojih rok?

Često še nahajamo po naših cerkvah, cerkvicah in gradeh, kakor tudi v navadnih kmečkih hišah marsikak trohnel sled onih slavnoznanih vezenin v platno, ktere so, žal, povsod zginile izmed ljudstva. Taki ostanki kažejo nam hvalevredni trud in napor, s kterim je krasila v delu vtrujena roka hišne gospodinje hram božji.

Osobito zadeva to gorenjsko stran; vsaka premožnejša kmečka hiša n. pr. imela je nekak prt, ki kaže v sredi velik križ in je ob robéh okrašen s

čipkami in predrtim delom; ob enem zmogla je tudi vsaka gospodinja enako izdelano brisavko. To dvoje perilo se je rabilo o svečanih trenutkih, kadar je gospod župnik z Najsvetejšim prišel v hišo. Tedaj je pogruila gospodinja snežno-belo mizo z onim prtom in priložila brisavko, v ktero se je duhovnik po svetem opraviilu obrisal.

Te in enake pobožne navade našega ljudstva so zginile do malega vse in vsled tega tudi zanimanje za stvar, samo to je za vezenine in le še muzeji raznih dežel hranijo nam dragocene, povsod tako zaželjene izdelke domače obrtnije, ker na mestu svojega početka nimajo več obstanka.

Gotovo vse hvale vredna naloga našega čast. duhovenstva bi bila, naj bi vsak v svojem krogu deloval na to, da bi se ženski spol obrnil zopet k ročnem delom in da bi osobito olepševanje domačega svetišča preskrbovale pridne roke lastnih župljanek! Ubožne cerkve ne bi potem pogrešale toliko stvari, ki gotovo mnogo pomagajo, da se verski duh goji in okrepi; premožnejše cerkve pa bi marsikako svoto, koja odpade sedaj za vezenine — seveda iz tujih dežel — lahko odložile drugim blagotvornim in v čast božjo služočim namenom.

Kakor so že domači časopisi oznanili, priredi se tu v Ljubljani meseca julija razstava ženskih ročnih del. V interesu občinstva bi bilo želeli, da tudi naša visoko častita duhovščina, koji prava umetnost gotovo ni zadnja briga, v razstavo pošlje stare cerkvene vezenine, ktere se še nahajajo sem in tja, da bi nam bilo tem laglje primerjati sedanost s preteklostjo in učiti se po takih, za umetnost neprecenljivih vezeninah.

V Ljubljani je veliko zanimanje, da se oživi narodno vezenje; čuje se, da se namerava jeseni tekočega leta otvoriti strokovna šola za umetne vezenine. Poleg tega poučuje že leta sém prej imenovana učiteljica, koje šola je že mnogo deklic izobrazila v dovršene delavke, v raznih strokah Dunajske umetne vezenine; istotako je ona za časa svojega delovanja v deželi, po naročilih čast. duhovščine že marsikak cerkven ornat, oltarni prt, blazine in druge cerkvene stvari v občno zadovoljnost čest. naročnikov izvršila.

Naj bi te malostne vrstice opomnile čast. našo duhovščino na to toliko važno cerkveno zadevo, ki nam jasno priča, kako pobožnega duha je bil od nekdanj naš narod, kako je zmirom in povsod spominjal se cerkve, osobito prečiste Device in gledal vedno na to, da ni manjkalo celó v najmanjši vaški cerkvi tudi umetnega vezenja pridne in spretné ženske roke.

Telegrami.

Budimpešta, 27. maja. Novi državni zbor bo sklican 26. septembra.

Pariz, 27. maja. Freycinet je naznanil Grevy-ju, da ne more vsprejeti sestave kabineta. Načelniki treh republikanskih strank v senatu zahtevali so od Grevy-ja, da mora v prihodnjem ministerstvu premeniti vojnega ministra.

Pariz, 27. maja. Poleg uradno naznanjenih 56 mrtvih našli so še 20 mrličev, ki so se zadušili in ležali na kupu v pivnici gledišča. Požarna bramba je zagledala še druge mrliče, do kterih pa ni mogla priti. „Voltaire“ piše, da je morda do 150 mrličev pod razvalinami.

Umrli so:

25. maja. Alojz Ravnikar, umir. davčni pristav, 74 let, Karlovska cesta št. 3, pljučnica. — Julija Mrak, komisijonar-jeva hči, 2½ leta, Karlovska cesta št. 11, Rhachitis. — Franc Kovačič, mizar, 63 let, Kravja dolina št. 11, jetika. — Marija Celer, dekla, 43 let, Kravja dolina št. 11, jetika.

V bolnišnici:

22. maja. Apolonija Zaje, delavčeva žena, 43 let, Pyaemia. 23. maja. Janez Kopore, delavec, 51 let, Nektična mrzlica. 24. maja. Marija Križnar, gostija, 69 let, Marasmus. 25. maja. Albin Kumer, krznarski pomočnik, 22 let, jetika.

Tuji.

25. maja.

Tri Matiču: Gospá Gereny, soproga konzula, z družino, iz Egipta. — Franc Rohd, trgovec, iz Berolina. — Popper, Grünberg, Fuchs, Just in Süß, trgovci, z Dunaja. — Franc Danner, umetnik, s soprogo, z Dunaja. — C. Müller, potovalec, iz Nemčije. — Srečko Margoni, potovalec, iz Koroškega. — Günther, c. k. stotnik, iz Kamnika. — Baron Gager, veleposestnik, iz Mokrie.

Pri Stona: Ekselencia baron Kuhn, F.Z.M., iz Gradea. — Karol Hoeh, polkovnik, iz Gradea. — J. pl. Rosenzweig, poročnik, iz Gradea. — M. Ernst, trgovec, iz Gradea. — A. Muldau, trgovec, iz Berolina. — A. Weingarten, potovalec, iz Nemčije. — Bürger in Ruedger, potovalec, iz Švice. — A. Kleinberger, glasbenik, iz Budapešta. — Rosenfeld in Willner, potovalec, z Dunaja. — Ludovik Troller, trgovec, iz Brna. — W. Hartmann, trgovec, iz Zagreba. — Dr. Firbas, c. k. notar, s soprogo, iz Brežic. — L. Svetec, c. k. notar, iz Litije. —

Adolf Häffner, gozdar, iz Lokve. — Hugo Marens, zastopnik iz Trsta. — vitez L. Bärtling, c. k. uradnik mornarice, iz Pulja. — Karol Schluetenberg, c. k. kadet mornarice, iz Pulja. — Gospá Krumer, zasebnica, iz Pulja.

Pri Južnem kolodvoru: Agust Sever, potovalec, z Dunaja. — Teodor Weichmann, zasebnik s soprogo, iz Maribora. — Mrasek in Šusteršič, zasebnika, iz Trsta.

Pri Avstrijskem caru: Karolina Maly, zasebnica, iz Radovljice. — K. Windischer, zasebnica, iz Kranjske gore.

Vremensko sporočilo.

Ura	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	azakomera v mm	toplomera po Celziju				
7. u. zjut.	732.48	+11.2	sl. szap.	oblačno	2.20	
26. 2. u. pop.	733.87	+13.8	sl. svzh.	sk. jasno	dež	
9. u. zveč.	735.17	+10.2	sl. svzh.			

Do 5. ure popoldne oblačno in deževno, potem deloma jasno. Srednja temperatura 11.7° C., za 4.2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 20 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 45 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 40 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	834 „ — „
Kreditne akciije	281 „ 40 „
London	127 „ 05 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 09 „
Ces. cekini	5 „ 97 „
Nemške marke	62 „ 37½ „

Poslano.

„Marburger Zeitung.“ — list, kateri svoje pre-dale polni skoro izključljivo le s psovkami o Slovencih in njihovih narodnih zavodih — priobčila je v svojej 31. številki dné 11. marcija t. l. dopis iz Ormoža, v katerem je pripovedovala, da posestnik Muršec v Brsnici od „Slavije“ ni dobil ni vinarja odškodnine, dasi je imel redno plačano zavarovalnino in dasi mu je pogorelo celo poslopje.

Kakor se nam poroča, hodi s tem listom „Mariborčanke“ neki J. H. Breznik, akvizitér „Dunajskega zavarovalnega društva“ okolo naših členov; pripoveduje jim, da „Slavija“ vsestransko propada; svári jih pred njo in pozivlja jih, naj se odpovedó zavarovanju pri njej.

Da bode torej slovensko občinstvo vedelo, kakov poštenjak je omenjeni gospod in koliko se smé verjeti njegovim besedam, konstatujemo, da je „Marburger Zeitung“ vsled naše zahteve že davno morala pre-klicati omenjeni dopis iz Ormoža kot vseskozi neresničen in od kraja do konca izmišljen.

V Ljubljani, dné 26. maja 1887.

Glavni zastop banke „Slavije“:

Ivan Hribar.

Josip Kuhar.

Dobra, stara, bela

Vina

prodaja po ceni oskrbnistvo grajščine Pleterje na Dolenjskem. — Tudi se ondi prodá nekaj dobrega **čevička**. (3)

Pristni

Dovski poljski mavc

(Lengenfelder Feldgyps)

pripoznan najboljšje vrste dobiva se najceneje pri tvrdki

Jakob Nekrep,

Ljubljana, mestni trg 10. (2)

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobí najjsto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pol v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valcazovjev trg šte. 5.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.